

Către: Valeriu MUDUC,
Comisia mediu, climă și tranziție verde

Nr. 131 din 13.12.2023

Ref.: Consultare publică a proiectului de lege cu privire la modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile

Stimate domnule MUDUC,

Vă salutăm din numele Camerei Americane de Comerț din Moldova (în continuare „AmCham Moldova”).

Cu referire la proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, comunicăm susținerea acestuia de principiu, cu următoarele propuneri și comentarii:

1. La punctul 5 din proiect, la art. 3¹, alin. (10) considerăm necesară completarea textului cu prevederi care să clarifice finalitatea dezvoltării și sprijinirii campaniilor de informare și dacă este necesară raportarea în aceste cazuri. La fel, urmează a fi prevăzute și condițiile în care se va efectua aceasta și cine va fi subiectul abilitat cu dreptul de verificare a respectării prezentei obligații.

2. Conform punctului 11 din proiect, se propune modificarea art. 12 alin. (2). Astfel, potrivit redacției propuse, vor fi două modalitățile de participare în REP: a) în mod colectiv pentru produsele comercializate destinate consumului în gospodăriile casnice și b) în mod individual pentru produsele destinate altor utilizatori, decât gospodăriile casnice, inclusiv pentru produsele utilizate în scop propriu de către producător.

Cu referire la acest fapt, considerăm că prin respectiva modificare se limitează posibilitatea alegerii de către producători de a fi parte la un sistem colectiv sau individual, cu excepțiile de rigoare, care, în consecință va condiționa crearea unui număr enorm de sisteme individuale, cu costuri sumare ridicate. Întru optimizarea costurilor și a eficienței procesului, solicităm excluderea acestor prevederi, astfel ca producătorii să poată în continuare să implementeze responsabilitatea extinsă a producătorului în mod individual sau colectiv, indiferent de destinația produselor comercializate.

3. La punctul 16 din proiect, la art. 18³ alin. (3), propunem substituirea cuvintelor „producătorul de deșeuri” cu „operatorul instalației”.

4. La punctul 19 din proiect, conform art. 24 alin. (3), pentru produsele menționate la art. 12 alin. (14) sistemele individuale și colective sunt obligate să obțină autorizație de mediu. Pentru obținerea autorizației, solicitantul urmează să anexeze documente care să demonstreze gestionarea corespunzătoare a deșeurilor.

Este de menționat că, în conformitate cu Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale (va intra în vigoare la 21.10.2024), unii agenți economici vor fi obligați să obțină autorizație integrată de mediu sau autorizație de mediu, la care, la fel, se vor anexa documente care să demonstreze gestionarea corespunzătoare a deșeurilor. Obținerea autorizațiilor respective implică resurse atât financiare, cât și de timp.

În acest sens, intervenim cu propunerea de a fi identificată o soluție prin care subiecții obligați conform Legii nr. 227/2023 să fie scutiți de obligația de a obține autorizația conform Legii nr. 209/2016. Astfel, vor fi reduse costurile legate de obținerea acestor autorizații.

5. La punctul 34 din proiect:

- la art. 54 alin. (6) se propune completarea cu punctul 5). Potrivit lit. b), se instituie obligația de a marca ambalajele cu o etichetă care indică participarea producătorilor la un sistem colectiv de gestionare a deșeurilor de ambalaje. Scopul urmărit prin instituirea acestei obligații nu este clar, or, regăsirea informației despre participare la un sistem colectiv nu influențează procesul de colectare, reciclare sau valorificare a deșeurilor. Mai mult ca atât, la pct. 13 din Regulamentul privind ambalajele și deșeurile din ambalaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2020, sunt prevăzute categoriile de producători care poartă responsabilitatea pentru ambalajele devenite deșeuri. La fel, menționăm că, potrivit aceluiași act normativ, această responsabilitate poate fi realizată și în mod individual. Din acest considerent, nu poate fi identificat nici raționamentul instituirii obligației de etichetare doar asupra producătorilor ce sunt parte la un sistem colectiv. Complementar, potrivit art. 15 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, activitatea autorității administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control în relațiile cu întreprinzătorii trebuie să fie proporțională asigurării intereselor societății și protecției drepturilor întreprinzătorilor. Autoritățile administrației publice nu vor întreprinde acțiuni în exces necesităților atingerii scopurilor societății.

În conținutul Analizei impactului de reglementare și Notei informative nu se regăsește argumentarea necesității instituirii unei asemenea reglementări și nici evaluarea costurilor și beneficiilor în acest sens.

Astfel, constatăm că, actualmente cadrul normativ deja conține mai multe cerințe privind marcarea/etichetarea produselor, cum ar fi obligațiile agenților economici privind informarea consumatorilor, etc.

În sensul celor evocate, considerăm imperativ necesară excluderea din proiect a obligației de marcarea a produselor privind participarea la un sistem colectiv de gestionare a deșeurilor.

- prevederile de la art. 11 alin. (6) și art. 54¹ alin. (16) conțin obligații privind organizarea sistemului de management al deșeurilor, semnarea contractelor de organizare a gestionării deșeurilor de ambalaje, modul de semnare și conținutul acestor contracte, precum și procedura de control a îndeplinirii obligațiilor contractuale. Cu referire la acest fapt menționăm că respectivele prevederi contravin principiului libertății contractuale, consfințit la art. 1 alin. (1) și art. 993 din Codul civil. Scopul urmărit prin completarea cu textul respectiv nu justifică limitarea drepturilor și libertăților.

Mai mult, verificarea îndeplinirii de către sistemele colective și individuale a obligațiilor privind responsabilitatea extinsă a producătorului se efectuează în prezent de către IPM și AM. Astfel, nu este clară și întemeiată necesitatea înființării, de către sistemul colectiv (care este organizație non-profit), a consiliului de control, specializat în verificarea și monitorizarea activității sectorului asociativ. Din aceste considerente, solicităm excluderea prevederilor evocate.

- La art. 54² alin. (1) și (2), considerăm necesară majorarea suprafeței de comercializare pentru vânzătorii care sunt scutiți de obligația acceptării ambalajelor reutilizabile și de unică folosință. În condițiile Republicii Moldova, în multe din magazinele din mediul rural, nu există posibilitate tehnică de a participa la sistemul depozit, or, întreaga evidență este ținută, în continuare, pe suport de hârtie, considerent din care executarea obligațiilor impuse va întâlni dificultăți. Mai mult ca atât, în mediul urban, în special în mun. Chișinău, concentrația ridicată a magazinelor/punctelor de comercializare a produselor în ambalaje va condiționa amplasarea unui număr sporit de puncte de colectare într-o rază mică. Unele din acestea nu dispun de capacitate fizică (spațiu) pentru amplasarea punctelor de colectare.

- la art. 54⁴, propunem completarea funcțiilor administratorului sistemului de depozit al ambalajelor cu următoarele:

„gestionează eficient resursele financiare acumulate de la producători de la sistemul de depozit și contribuțiile acestora;

organizează auditul anual al informațiilor și rapoartelor privind sumele acumulate și achitate în sistemul de depozit, precum și a contribuțiilor producătorilor și utilizarea acestora;

organizează calcularea costurilor ce urmează a fi compensate în cadrul sistemului de depozit de către o companie terță specializată (companie de audit).”.

Complementar, în proiect se face diferențiere între funcțiile administratorului sistemului de depozit a ambalajelor reutilizabile și pentru ambalajele de unică folosință. În legătură cu acest fapt, pentru a uniformiza procesul de implementare a sistemului depozit și a exclude ambiguitățile, considerăm oportună atribuirea în sarcina acestor administratori a funcțiilor similare (administrare/organizare sistem depozit, gestionarea resurselor financiare, informarea publicului, stabilirea facilităților de colectare, rambursarea costurilor suportate de vânzători, organizarea auditului, etc.).

6. Conform dispozițiilor finale, legea urmează să intre în vigoare la 01 ianuarie 2025.

Este de menționat că, principiile de implementare a sistemului de depozit la nivelul statelor U.E., conținute în Regulamentul UE 2019/1020, urmează să intre în vigoare de la 01 ianuarie 2029.

În legătură cu acest fapt, solicităm extinderea termenului de intrare a obligației de implementare a sistemului de depozit (cel puțin 01 ianuarie 2027), cum a fost agreat în cadrul ședinței de consultări publice din 6 decembrie 2023, or, subiecții implicați în sistemul depozit, se vor afla în imposibilitate de a se conforma noilor prevederi ale Legii. Adaptarea la noile realități și implementarea unui sistem complex atât din punct de vedere tehnic cât și financiar, necesită o perioadă îndelungată de timp.

La fel, considerăm necesară implementarea treptată a sistemului de depozit pe categorii de produse. Acest fapt va facilita testarea eficientă a sistemului, asigurând astfel calitatea fiecărui segment, fapt care va permite reducerea riscurilor prin corectarea/remediarea curențelor sistemului la stadii incipiente. Totodată, implementarea treptată va condiționa și gestionarea eficientă a resurselor subiecților ce urmează să implementeze sistemul de depozit, bugetele fiind planificate, iar resursele pot fi alocate progresiv în acest sens.

7. Luând în considerare investițiile considerabile ce urmează a fi suportate de către agenții economici ce urmează să implementeze sistemul de depozit, pentru a încuraja și stimula implicarea sectorului privat și pentru a atinge obiectivele legate de gestionarea eficientă a deșeurilor și reducerea impactului asupra mediului, găsim oportună examinarea posibilității acordării programelor de sprijin, subvențiilor sau facilităților de către stat, cu stipularea acestui fapt în conținutul art. 62¹ din Lege.

Vă rog să îl considerați pe Vasile Stepanuc, Policy Manager (vasilestepanuc@amcham.md) în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Cu respect,

Mila Malairău,

Director Executiv

Camera de Comerț Americană din Moldova